

ART

Η ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ART

Διαθρόνοντας Εδαφικά Δίκτυα και θεματολογίες συνεργασίας για την ανθρώπινη ανάπτυξη

ΠΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙ Η ΤΟ ART ΚΑΙ ΠΟΙΟΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ

Προς στιγμή, τα προγράμματα ART (Υποστήριξη Τοπικών Διαδικτύων) εφαρμόζονται στην Αλβανία, Κολομβία, Κούβα, Εκουαδόρ, Λίβανο, Μαρόκο, Δημοκρατία του Αγίου Δομνίκου, Σερβία, Σρί Λάνκα και Ουρουγουάη. Άλλες πρωτοβουλίες βρίσκονται σε προγραμματισμό στη Βολιβία, Ινδονησία, Κόσοβο, (Μακεδονία) FYROM, και Μοζαμβίκη. Τα θεματικά δίκτυα ART ασκούν επίσης δραστηριότητες στη Βραζιλία, Σαλβαντόρ, Γουατεμάλα, Ονδούρα και Νικαράγουα.

Η πρωτοβουλία ART υποστηρίζεται από τις Κυβερνήσεις του Βελγίου, της Γαλλίας, της Ιταλίας και της Ισπανίας. Οι Κυβερνήσεις άλλων δωρητριών χωρών όπως ο Καναδάς, η Ιαπωνία, το Μόναχο, η Πορτογαλία, η Σουηδία, η Ελβετία και η Αγγλία, καθώς και η Ευρωπαϊκή Ένωση, συνεισφέρουν στην ανάπτυξη των προγραμμάτων ART σε διάφορες χώρες.

Πάνω από 400 περιφερειακές και τοπικές διοικήσεις και οι σύλλογοί τους, όπως οι CRPM, NRG4SD, REVES, ANCI και η Confederación Española de Fondos de Cooperación y Solidaridad (Ισπανική Ομοσπονδία Πόρων για την Συνεργασία και την Αλληλεγγύη) συνεργάζονται με την πρωτοβουλία της ART τόσο σε διεθνές επίπεδο όσο και σε κάθε χώρα.

Τον Μάρτιο του 2007, περισσότεροι από 1000 εκπροσώπους 65 εθνικών κυβερνήσεων και 150 περιφερειακών και τοπικών διοικήσεων, συμμετείχαν στο Πρώτο Διεθνές Συνέδριο για την Τοπική Προσέγγιση στην Ανάπτυξη, που διοργανώθηκε στη Μασσαλία από το UNDP, από την Διάσκεψη των Ευρωπαϊκών Παραθαλάσσιων Περιφερειών και από την Περιφέρεια της Provence-Alpes-Côte d'Azur (PACA). Οι συμμετέχοντες εντόπισαν στην πρωτοβουλία ART ένα στρατηγικό μέσον ικανό να πραγματοποιήσει με συντονιστικό τρόπο δραστηριότητες αποκεντρωτικής συνεργασίας, ικανές να επιφέρουν συγκεκριμένο αποτέλεσμα στην επίτευξη των Στόχων της Χιλιετίας για την Ανάπτυξη στις χώρες που λαμβάνουν μέρος.

Η πρωτοβουλία ART συμβάλλει στην διαδικασία μεταρρύθμισης των Ηνωμένων Εθνών δια μέσου της ενεργούς συμμετοχής των UNDP, ILO, UNIFEM, UNITAR, UNHCR, UNOPS και OMS. Η πρωτοβουλία ART συμβάλλει στο να περιοριστεί ο κατακερματισμός της συνεργασίας, όπως άλλωστε έχει προταθεί από τη Διακήρυξη του Παρισιού και από την Ευρωπαϊκή Συναινεση περί της Αποδοτικότητας της Βοήθειας.

Η ART είναι μια πρωτοβουλία διεθνούς συνεργασίας που συνδέει προγράμματα και δραστηριότητες διαφόρων Οργανώσεων των Ηνωμένων Εθνών όπως οι UNDP UNHCR, ILO, OMS, UNESCO, UNIFEM, UNITAR, UNOPS κ.α. Η πρωτοβουλία προωθεί μια νέα μορφή πολυπλευρικότητας, στην οποία το Σύστημα των Ηνωμένων Εθνών συνεργάζεται με τις Κυβερνήσεις, ευνοώντας την ενεργή συμμετοχή των τοπικών κοινοτήτων και των κοινωνικών φορέων όλων των χωρών. Η ART υιοθέτησε και τους Στόχους της Χιλιετίας για την Ανάπτυξη (OMD).

A

R

T

ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΧΙΛΙΕΤΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΠΙΤΕΥΧΘΟΥΝ ΠΡΙΝ ΤΟ 2015

1. Να εξαλειφθούν η έσχατη φτώχεια και η πείνα.
2. Να εξασφαλισθεί παγκοσμίως η πρωτοβάθμια εκπαίδευση.
3. Να προωθηθεί η ισότητα μεταξύ των φύλων και να βελτιωθεί η αυτοδιάθεση των γυναικών.
4. Να μειωθεί η βρεφική θνησιμότητα.
5. Να βελτιωθεί η μητρική υγεία.
6. Να καταπολεμηθεί το HIV-AIDS, η ελονοσία και άλλες ασθένειες.
7. Να εξασφαλισθεί η αιμόφορος ανάπτυξη.
8. Να προωθηθεί μια παγκόσμια ισότιμη συνεργασία για την ανάπτυξη.

ΓΙΑΤΙ Η ART

Η ART βασίζεται σε τρεις προϋποθέσεις :

- Ότι καθένας από τους οκτώ Στόχους της Χιλιετίας για την Ανάπτυξη, είναι στενά συνδεδεμένος με τους άλλους και ότι μπορεί να επιτευχθεί μόνο με διαδικασίες συνεργασίας των τομέων, κάνοντας τους λειτουργούς διαφόρων οργανώσεων κι τις ενδιαφερόμενες κοινωνικές ομάδες να συνεργάζονται, αποφεύγοντας τα στενά περιορισμένα προγράμματα ή εκείνα που στοχεύουν σε μία μόνο κατηγορία ατόμων.
- Ότι για να καταπολεμήσουμε αποτελεσματικά τη φτώχεια, τον αναλφαριθμητισμό, τη φυλετική διάκριση, τις ασθένειες, την περιβαλλοντική υποβάθμιση, την κοινωνική αποδιάρθρωση και τη βία, δεν αρκεί να παρεμβαίνουμε στις εκδηλώσεις των φαινομένων αυτών, αλλά πρέπει απαραίτητως να παρεμβούμε στις αιτίες τους, δηλαδή στους μηχανισμούς του κοινωνικού αποκλεισμού που χαρακτηρίζει την άνιση και ανισόρροπη ανάπτυξη.
- Ότι για να ξεπεραστούν τα δομικά εμπόδια της ανάπτυξης είναι απαραίτητη μία συγκλίνουσα προσπάθεια όλων των τοπικών, νομαρχιακών, εθνικών και διεθνών παραγόντων.

Η ART ιδρύθηκε τον Νοέμβριο του 2004, αλλά προέρχεται από τα πολύπλευρα Προγράμματα-πλαίσιο που ήταν ενεργά από το 1989 υπό διαφορετικά διακριτικά, όπως τα: PRODERE, SMALP, HEDIP, PDHL, PDHI, SEHD, ATLANTE, PRINT, PASARP, CITY TO CITY, APPI, UNIVERSITAS. Στα Προγράμματα αυτά συμμετείχαν οι εξής χώρες: Αλβανία, Αγκόλα, Μπελίτζ, Βοσνία, και Ερζεγοβίνη, Κολόμβια, Κόστα Ρίκα, Κούβα, Ελ Σαλβαδόρ, Γουατεμάλα, Ονδούρα, Μοζαμβίκη, Νικαράγουα, Δημοκρατία Αγίου Δομίνικου, Σερβία και Μαυροβούνιο, Νοτιο Αφρική και Τηνησία. Συνεργάστηκαν με τα Προγράμματα οι κυβερνήσεις του Βελγίου, Καναδά, Ιταλίας, Ηνωμένου Βασιλείου, Ισπανίας, Σουηδίας, Ελβετίας και η Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι συνεργάτριες Οργανώσεις των Ηνωμένων Εθνών ήταν: UNDP, UNESCO, UNIFEM, UNHCR, ILO, UNITAR, OPS/OMS, UNOPS, HABITAT, IFAD, UNEP, UNICEF.

Η ΕΣΤΊΑΣΗ ΤΗΣ ART

Η ART αξιοποιεί τον ενεργό ρόλο των τοπικών κοινοτήτων στις διαδικασίες της ανάπτυξης.

Οι τοπικές κοινότητες συμπεριλαμβάνουν τον πληθυσμό που ζει στις αντίστοιχες πολιτικό-διοικητικές επικράτειες των Κρατών: Επαρχίες, Νομοί, Δήμοι. Οι τοπικές κοινότητες, με τους φυσικούς, ιστορικούς, πολιτιστικούς και γνώσεων πόρους τους, με τους θεσμούς και τα διοικητικά συστήματά τους, μετατρέπονται σε σημαντικό πολιτικό φορέα της διακυβερνητικότητας και της ανάπτυξης, ο οποίος αναλαμβάνει υποχρεώσεις και ευθύνες, συζητώντας ενεργώς με τις κεντρικές δομές του κράτους και με τις Διεθνείς Οργανώσεις.

Η ΠΟΛΥΠΛΕΥΡΙΚΌΤΗΤΑ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

28. Για την επίτευξη των στόχων μας της αειφόρου ανάπτυξης, χρειαζόμαστε πιο ικανούς, δημοκρατικούς και έμπιστους διεθνείς και πολύπλευρους Οργανισμούς.

29. Επαναβεβαιώνουμε το σεβασμό μας προς τις αρχές και τους σκοπούς που ενδεικνύονται στον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και στο διεθνές δίκαιο, καθώς και τη δέσμευσή μας για την ενίσχυση του πολυπλευρισμού. Συμφωνούμε με τον καθοδηγητικό ρόλο των Ηνωμένων Εθνών που, όντας η ευρύτερη παγκοσμίως οργάνωση, είναι η καταλληλότερη για την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης.

30. Δεσμευόμαστε επίσης να ελέγχουμε σταδιακά την πορεία προς την επίτευξη των στόχων μας της αειφόρου ανάπτυξης.

Διακήρυξη του Γιοχάνεσμπουργκ για την Αειφόρο Ανάπτυξη, 2002

Η ART υποστηρίζει την πολιτική των εθνικών κυβερνήσεων που βαδίζουν προς μία κατεύθυνση δημοκρατικής αποκέντρωσης, που να βασίζεται σε αντίστοιχους πόρους, και που υποστηρίζει την ανάπτυξη των τοπικών κοινοτήτων των χωρών. Οι επιλογές αυτές ενθαρρύνονται και στηρίζονται γιατί γενικώς αποτελούν ένα σημάδι της πολιτικής βούλησης να βαδίσει προς μία περισσότερο βιώσιμη, ειρηνική ανάπτυξη, με συμμετοχή και ισότητα.

Η ART ενεργεί και σε διεθνές επίπεδο, για να θέσει στη διάθεση των Προγραμμάτων, που λειτουργούν στις διάφορες χώρες, τη θεσμική και τεχνική υποστήριξη των διάφορων Οργανώσεων των Ηνωμένων Εθνών και των ειδικευμένων κέντρων τους, και ιδιαίτερα για να προωθήσει τις ισότιμες αποκεντρωμένες συνεργασίες (παρτενέρ) μεταξύ των τοπικών κοινοτήτων και των κοινωνικών παραγόντων του δημοσίου, του ιδιωτικού και του συνεταιριστικού τομέα του Βορρά και του Νότου.

Ο νέος πολυπλευρισμός χαρακτηρίζεται από ένα ευρύ παγκόσμιο διαδίκτυο εποικοδομητικών, ειρηνικών και ποιοτικών συναλλαγών. Η ART τον προωθεί και τον υποστηρίζει δια μέσου ενός καθολικού συστήματος συνεργασίας, που συνδέει μεταξύ τους τους τοπικούς, νομαρχιακούς, εθνικούς και διεθνείς παράγοντες, με την προοπτική της κοινής συνεργασίας για την εξασφάλιση των Στόχων της Χιλιετίας για την Ανάπτυξη.

ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ –ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Η ART προωθεί και στηρίζει τα εθνικά συνεργασιακά Προγράμματα–πλαίσιο για την Διακυβερνητικότητα και την Τοπική Ανάπτυξη. Προσδιορίζονται ως Προγράμματα–πλαίσιο, διότι δημιουργούν ένα θεσμικό πλαίσιο έτσι οργανωμένο, ώστε οι διάφοροι εθνικοί παράγοντες να έχουν τη δυνατότητα να συνεισφέρουν στην ανθρώπινη ανάπτυξη των χωρών με συντονισμένο και συμπληρωματικό τρόπο. Συμμετέχουν σε αυτά χώρες δωρητές, Πρακτορεία των Ηνωμένων Εθνών, περιφερειακές διοικήσεις, πόλεις και τοπικές κυβερνήσεις, ανθρωπίνι παράγοντες της αποκεντρωτικής συνεργασίας, σύλλογοι, πανεπιστήμια, οργανώσεις του ιδιωτικού τομέα και μη κυβερνητικές οργανώσεις. Καθένας από τους παράγοντες αυτούς, χρησιμοποιώντας τα Προγράμματα–πλαίσιο, διαθέτει ένα όργανο μέσω του οποίου μπορεί να αυξήσει τη βιωσιμότητα και τις επιπτώσεις των πρωτοβουλιών του, χωρίς όμως να θυσιάσει την ταυτότητα και την ορατότητά του.

Οι εθνικές και τοπικές δομές συντονισμού

Σε κεντρικό επίπεδο, τα Προγράμματα–πλαίσιο διαχειρίζονται από μια Εθνική Συντονιστική Επιτροπή (CNC) που αποτελείται από κυβερνητικούς αντιπροσώπους και με συμμετοχή του Εθνικού Γραφείου Συντονισμού των Ηνωμένων Εθνών, και των συμμετεχόντων δωρητών. Το CNC αποσκοπεί να προσανατολίζει διάφορα σχέδια–μελέτες και συνεισφορές προς μια προγραμματική λογική, βελτιώνοντας αισθητά με τον τρόπο αυτό τα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις της διεθνούς συνεργασίας. Τα Προγράμματα–πλαίσιο προσφέρουν την ευκαιρία να ερμηνευθεί προς μία συγκεκριμένη στρατηγική δράση τη θέληση συντονισμού μεταξύ δωρητών, που έχει εκφραστεί επίμονα στις διάφορες θεσμικές έδρες.

Το CNC εντοπίζει τις Περιφέρειες της δεδομένης χώρας που πρόκειται να ενταχθούν στα Προγράμματα –πλαίσιο, με βάση τις εθνικές προτεραιότητες και το εκδηλωμένο ενδιαφέρον των δωρητών. Στις Περιφέρειες (π.χ. Νομαρχίες, Επαρχίες) και στους Δήμους τους, δημιουργούνται Τοπικές Ομάδες Εργασίας, στις

οποίες συμμετέχουν οι δημόσιοι, συνεταιριστικοί και ιδιωτικοί παράγοντες του συγκεκριμένου χώρου, καθώς και αντιπρόσωποι των Υπουργείων και Κεντρικών Δομών του κράτους. Αποστολή των Τοπικών Ομάδων Εργασίας είναι να διατυπώσουν τα Σχέδια Δράσης για τη χρήση των συνεισφορών της Διεθνούς Συνεργασίας, που συγκλίνουν στο περιοδικό Εθνικό Σχέδιο Δράσης του Προγράμματος –πλαίσιου.

Το CNC και οι Τοπικές Ομάδες Εργασίας προγραμματίζουν την χρησιμοποίηση των πόρων που διαθέτουν μέσω της διεθνούς συνεργασίας, κατά τέτοιον τρόπο, ώστε να είναι συμπληρωματικοί με τους πόρους που προβλέπονται από τους δημόσιους προϋπολογισμούς. Με τον τρόπο αυτό τα πραγματοποιημένα σχέδια αποκτούν μία μεγαλύτερη βιωσιμότητα και οι συντονιστικές μεθοδολογίες που υιοθετούνται μπορούν διαδοχικά να επηρεάσουν τους τρέχοντες τρόπους του προγραμματισμού των δημοσίων δαπανών και να προσανατολίσουν επίσης τις ιδιωτικές επενδύσεις.

Το CNC εγγυάται οι τοπικές πρωτοβουλίες να είναι συνδεδεμένες με τις εθνικές αναπτυξιακές πολιτικές. Έχει την αποστολή να διαδώσει τις πιο αποτελεσματικές μεθόδους εργασίας σε άλλες περιοχές της χώρας και να προωθήσει τη συμμετοχή νέων δωρητών. Οι Τοπικές Μονάδες Εργασίας συντονίζουν την πραγματοποίηση διάφορων πρωτοβουλιών, αποφεύγοντας επικαλύψεις αρμοδιοτήτων και κενά, και διατηρούν τις σχέσεις με τους δωρητές παρόντες στον τόπο.

Το Εθνικό Γραφείο Συντονισμού των Ηνωμένων Εθνών, δια μέσου του Συντονιστή του Προγράμματος ART και της τεχνικής του ομάδας, στηρίζει όλες τις δραστηριότητες που αναπτύσσουν το CNC και οι Ομάδες Εργασίας.

Τα πεδία δράσης

Η ART επεμβαίνει με μία διατομική προσέγγιση των τομέων στα ακόλουθα, συμπληρωματικά μεταξύ τους, πεδία δράσης:

- **ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ:**

βελτίωση της δημόσιας διοίκησης, υποστήριξη τοπικών θεσμών για τον προγραμματισμό τοπικής ανάπτυξης, κατάρτιση τοπικών διαχειριστών και τεχνικών, προώθηση των δικαιωμάτων καθώς και των δικαιωμάτων υπηκοότητας, υποστήριξη των διαδικασιών διακανονιστικών συμφωνιών για να βελτιωθούν οι σχέσεις ανάμεσα στους θεσμούς και τους κοινωνικούς φορείς, προώθηση της προσέγγισης της διαφορετικότητας των φύλων και του εκσυγχρονισμού.

- **ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ:**

προβλέπει σχέδια και προγράμματα για την αξιοποίηση της ιστορικής και της πολιτιστικής κληρονομιάς του κάθε τόπου, σχέδια και προγράμματα για τη βιώσιμη και ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων, για την βελτίωση του αστικού χώρου, για την παραγωγή και διανομή καθαρής ενέργειας, για την επικοινωνία και μεταφορές, για τον περιορισμό της ευάλωτης κατάστασης απέναντι στις φυσικές καταστροφές.

- **ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ:**

πραγματοποίηση προγραμμάτων αξιοποίησης του ενδογενούς δυναμικού και μελετών ικανών να δημιουργήσουν ευκαιρίες εργασίας για όλα τα κοινωνικά στρώματα και να βελτιώσουν την τοπική ανταγωνιστικότητα. Προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των δημοσίων και των ιδιωτικών φορέων διαμέσου Υπηρεσιών Οικονομικής Ανάπτυξης, οι οποίες να προσφέρουν προσαρμοσμένες υπηρεσίες στις τοπικές εταιρείες και στους τοπικούς συνεταιρισμούς, να ενισχύουν την αλυσίδα των τοπικών αξιών και την ανταγωνιστικότητά τους, και να προωθούν διεθνείς ισότιμες συνεργασίες και εξωτερικές επενδύσεις.

- **ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ:**

πραγματοποίηση ολοκληρωμένων σχεδίων και προγραμμάτων, με σκοπό τη βελτίωση της υγείας και κοινωνικής προνοίας του πληθυσμού. Βελτίωση

της οργάνωσης των υπηρεσιών και των βασικών προγραμμάτων, ώστε να είναι προσιτά και στον αγροτικό πληθυσμό, στα άτομα χωρίς ασφαλιστική κάλυψη και στις πιο αδύναμες κοινωνικές ομάδες.

- **ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ:**

πραγματοποίηση ολοκληρωμένων σχεδίων και προγραμμάτων που ευνοούν την πρόσβαση όλων των παιδιών στα σχολεία. Συντονισμός σχολείου και χώρου, προσαρμογή των σχολικών προγραμμάτων στις πολιτιστικές ιδιότητες, βελτίωση της πανεπιστημιακής και επαγγελματικής κατάρτισης, διάδοση του πολιτισμού της ανθρώπινης ανάπτυξης.

Οι μέθοδοι εργασίας σε τοπικό επίπεδο

Οι Δημοτικές και Νομαρχιακές Ομάδες Εργασίας παίζουν ένα ουσιαστικό ρόλο στη προώθηση της συμμετοχής, στην διαχείριση και τον προγραμματισμό αναπτυξιακών δραστηριοτήτων. Η μέθοδος εργασίας προβλέπει τις ακόλουθες φάσεις:

- Σε νομαρχιακό επίπεδο ξεκινάει η διαδικασία εμπάθυνσης της γνωριμίας της περιοχής, των πόρων και των δυνατοτήτων της, καθώς και των προβλημάτων προς επίλυση. Οργανώνονται θεματικές υποομάδες στα διάφορα πεδία δράσης και πραγματοποιούνται οι έρευνες και οι μελέτες που θεωρούνται αναγκαίες. Οργανώνονται σεμινάρια και μαθήματα κατάρτισης με σκοπό την αύξηση των προσόντων των δημόσιων υπαλλήλων, των ιδιωτικών και συνεταιριστικών εταιρών, που σχετίζονται με τις δραστηριότητες μελέτης και συμμετοχικής διαχείρισης της ανάπτυξης.
- Σε επίπεδο δήμου και βάσης, γίνεται μια ανάλογη διαδικασία γνώσης της περιοχής και καθορισμού των προτεραιοτήτων της, χρησιμοποιώντας μεθόδους που ευνοούν την συμμετοχή του αγροτικού πληθυσμού, καθώς και των πιο αδύναμων ομάδων. Εκδίδονται έγγραφα προγραμματισμού για την χρήση των διεθνών πόρων, που προβλέπουν την βελτίωση των υπηρεσιών, ώστε να είναι προσιτές σε όλο τον πληθυσμό, καθώς και τα αναπτυξιακά προγράμματα, για να επιτραπεί έτσι η αξιολόγηση του συνόλου των τοπικών πόρων.
- Ο συντονισμός της διαδικασίας του τοπικού προγραμματισμού πραγματοποιείται σε περιφερειακό επίπεδο, όπου γίνεται επεξεργασία ενός εγγράφου προγραμματισμού της χρήσης των πόρων της διεθνούς συνεργασίας που είναι διαθέσιμοι ή που μπορούν να προστεθούν (Νομαρχιακό και Τοπικό Πρόγραμμα για τη Διεθνή Συνεργασία). Με αυτό τον τρόπο η διεθνής συνεργασία συνεισφέρει στις διαδικασίες του στρατηγικού και συμμετοχικού προγραμματισμού, που διαχειρίζονται οι τοπικοί φορείς.
- Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας του προγραμματισμού εκδίδεται επίσης ένα έγγραφο με εκλαιευτικό χαρακτήρα, το οποίο περιγράφει τα χαρακτηριστικά της περιοχής, επισημαίνοντας

τους φυσικούς πόρους, το ανθρώπινο δυναμικό, την ιστορική κληρονομιά και τον πολιτισμό. Σημειώνονται επίσης και τα βασικότερα προβλήματα (π.χ. η ανεργία, η μετανάστευση, οι υποβαθμισμένες περιοχές, τα ευάλωτα σημεία της περιοχής και της κοινωνικής της δομής). Το έγγραφο αυτό επισημαίνει επίσης τις πρωτοβουλίες που εντοπίστηκαν μέσα στο πρόγραμμα, επί των οποίων οι τοπικές κοινότητες επιθυμούν να ιδρύσουν ισότιμες συνεργασίες ανάπτυξης με διεθνείς φορείς, με σκοπό να προχωρήσουν προς τους Στόχους της Χιλιετίας για την Ανάπτυξη. Το έγγραφο αυτό, ονομαζόμενο τοπικό μάρκετινγκ, χρησιμοποιείται για την προσέλκυση και τον προσανατολισμό των διεθνών ισότιμων συνεργατών.

- Πραγματοποιούνται τα σχέδια μελέτης που εντοπίστηκαν κατά την διαδικασία αυτή, αξιοποιώντας όσο το δυνατό τις τοπικές ικανότητες διαχείρισης.

Οι Τοπικές Ομάδες Εργασίας συντονίζουν και καθοδηγούν τις επισκέψεις των αντιπροσώπων των συνεργατικών οργανώσεων που ενδιαφέρονται να στήσουν ισότιμες αναπτυξιακές συνεργασίες όπου συμμετέχουν διμερείς δωρητές, συνέταιροι αποκεντρωμένης συνεργασίας, πανεπιστήμια, ο ιδιωτικός τομέας, οι ΜΚΟ κ.α. Κατά την διάρκεια των επισκέψεων αυτών, εντοπίζονται από κοινού τα συγκεκριμένα σχέδια μελέτης προς πραγματοποίηση, πάντα στα πλαίσια του Νομαρχιακού και Τοπικού Προγράμματος για τη διεθνή συνεργασία.

ΟΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΧΑΡΤΕΣ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ

Μία από τις μεθόδους που χρησιμοποιείται σε όλα τα Προγράμματα-πλαίσιο για να εννοηθεί η συμμετοχή του πληθυσμού στις δραστηριότητες του προγραμματισμού και της διαχείρισης της ανάπτυξης, είναι εκείνη των Κοινοτικών Χαρτών των Κινδύνων και των Πλουτοπαραγωγικών Πηγών. Στη δημιουργία τους μπορούν να συμβάλουν υγειονομικοί και κοινωνικοί λειτουργοί, αρμόδιοι τοπικών διοικήσεων, επιστημονικές οργανώσεις ή της κοινωνίας των πολιτών. Σε πολλές περιπτώσεις, έχει συμβεί αυτοί οι Χάρτες να δημιουργηθούν μέσω των σχολείων με την βοήθεια των δασκάλων, διότι τα παιδιά είναι τα φυσικά ερεθίσματα των κοινοτήτων. Στο σχολείο τα παιδιά ζωγραφίζουν τον τοπογραφικό Χάρτη της περιοχής, μελετούν τους κινδύνους που γνωρίζουν, επιλέγοντας ένα διαφορετικό σύμβολο για κάθε κίνδυνο. Στη συνέχεια ελέγχουν τον τόπο για να εξακριβώσουν το πού βρίσκονται οι κίνδυνοι, συζητούν με την οικογένεια, τους εμπόρους, τους δημόσιους υπάλληλους, τις αρχές και όλους τους φορείς που ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν. Κατά τη διάρκεια των αυτοψιών και με κοινή συνεργασία, τοποθετούνται στον Χάρτη τα σύμβολα κινδύνου, συζητείται για το πώς θα μπορούν να προληφθούν ή να μειωθούν οι συνέπειές τους. Γίνεται συζήτηση επίσης και για τους απαραίτητους ανθρώπινους και υλικούς πόρους προς πρόληψη και μείωση των κινδύνων αυτών. Επιλέγονται επίσης σύμβολα και γ'αυτούς τους πόρους, που, τοποθετημένα στον Χάρτη, χρησιμεύουν για να δείξουν πού βρίσκονται αυτοί οι πόροι. Στις συμπρασματικές συνομιλίες με τις κοινότητες συμφωνούνται οι προτεραιότητες, οι μακρόπνοες στρατηγικές και οι πρωτοβουλίες που πρέπει να πραγματοποιηθούν. Εντοπίζονται τα σχέδια που είναι ικανά να εφαρμοσθούν άμεσα από διάφορους παράγοντες με τους διαθέσιμους τοπικούς πόρους. Εντοπίζονται επίσης οι πιο σύνθετες πρωτοβουλίες, που απαιτούν επιπλέον κονδύλια και ειδικές δεσμεύσεις των αρχών. Τα Προγράμματα-πλαίσιο προβλέπουν ειδικά ενεργά κονδύλια για την πραγμάτωση σχεδίων άμεσης επίπτωσης και που έχουν εντοπισθεί κατά τη διάρκεια της συμμετοχικής δημιουργίας των Χαρτών, προσφέροντας ταυτοχρόνως την στήριξή τους στις κοινότητες με στόχο να αναλάβουν και τις πιο σύνθετες πρωτοβουλίες.

Η αποκεντρωτική συνεργασία

Μετά από συμφωνίες με τις κυβερνήσεις, η ART υποστηρίζει τις τοπικές κοινότητες για τη δημιουργία των ισότιμων συνεργασιών στα πλαίσια Προγραμμάτων-πλαίσιο. Σήμερα, πάνω από 400 ισότιμες αποκεντρωμένες συνεργασίες βρίσκονται υπό εκτέλεση σε διάφορες χώρες.

Τα προγράμματα ισότιμης αποκεντρωμένης συνεργασίας μπορούν ν'αφορούν σε όλα ή μόνο σε μερικά από τα πεδία δράσης του Προγράμματος-πλαίσιο. Αυτό που μετράει είναι τα προγράμματα αυτά να έχουν καθορισθεί σε συνεργασία με τις Τοπικές Ομάδες Εργασίας και να είναι ενταγμένα στα περιφερειακά και τοπικά σχέδια για την διεθνή συνεργασία.

Οι τοπικές κοινότητες των χωρών δωρητών, με τους δημόσιους και ιδιωτικούς της φορείς, δίνουν μια σημαντική συνεισφορά στις διαδικασίες τοπικής ανάπτυξης, όχι μόνο διότι επιφέρουν νέες χρηματοδοτήσεις, αλλά προπαντός γιατί θέτουν σε διαθεσιμότητα τις γνώσεις τους και την εμπειρία τους. Τα προγράμματα της ισότιμης αποκεντρωτικής συνεργασίας αντιπροσωπεύουν λοιπόν εφευρετικά εργαστήρια για τον εκσυγχρονισμό στα διάφορα πεδία δράσης της ανθρώπινης ανάπτυξης, εμφορούμενα από ένα πνεύμα ισότιμης αξιοπρέπειας και αμοιβαίας εκμάθησης. Με τον τρόπο αυτό προωθούνται επιστημονικές, πολιτιστικές, επαγγελματικές, επιμορφωτικές, οικονομικές και εμπορικές πρωτοβουλίες και ανταλλαγές αλληλεγγύης, που τροφοδοτούν μία ανοικτή και με διεθνές πνεύμα αναπτυξιακή άποψη.

Η πρωτοβουλία ART διαμέσου των διεθνών υπηρεσιών της και των Προγραμμάτων-πλαίσιο, υποστηρίζει τεχνικά και οργανωτικά τις τοπικές κοινότητες και τις εθνικές και διεθνείς οργανώσεις τους, με σκοπό να συντάξει και να θέσει σε λειτουργία τις ισότιμες αποκεντρωμένες συνεργασίες, προσανατολισμένες προς τους Στόχους της Χιλιετίας για την Ανάπτυξη. Όταν της ζητείται, η ART ασχολείται και με την διαχείριση των κονδυλίων που κινητοποιούνται από τις τοπικές κοινότητες.

ART INTERNATIONAL

Η ART International, που συντονίζεται από το Hub for Innovative Partnerships του UNPD που εδρεύει στη Γενεύη, προσφέρει στα Προγράμματα-πλαίσιο ένα σύνολο υπηρεσιών διεθνούς επιπέδου, χρησιμοποιώντας δίκτυα από αριστεία επιστημονικά ιδρύματα και πανεπιστήμια των Ηνωμένων Εθνών και των χωρών.

Η ART International, ιδιαιτέρως, δια μέσου των ειδικών υπηρεσιών της, αναπτύσσει τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- Προσφέρει τεχνική και οργανωτική υποστήριξη στα Εθνικά Γραφεία των Ηνωμένων Εθνών που ενδιαφέρονται να στηρίξουν τις κυβερνήσεις που επιθυμούν να πραγματοποιήσουν Προγράμματα-πλαίσιο ανθρώπινης ανάπτυξης. Προωθεί τις ανταλλαγές Νότος-Νότος μεταξύ χωρών που συμμετέχουν στα Προγράμματα. Οργανώνει διεθνείς εκδηλώσεις και εγγυάται την κυκλοφορία πληροφοριών και ντοκουμέντων, χορηγεί τεχνική διεθνή βοήθεια στα διάφορα πεδία δράσης δια μέσου του ειδικευμένου προσωπικού της και κινητοποιώντας τα προαναφερόμενα δίκτυα της.

- Προσφέρει τεχνική οργανωτική και διοικητική υποστήριξη στις τοπικές κοινότητες που θέλουν να διαμορφώσουν αποκεντρωμένες ισότιμες συνεργασίες, διαδίδει στις τοπικές κοινότητες των χωρών δωρητών τα ντοκουμέντα χωροταξικού μάρκετινγκ και οργανώνει τις αμοιβαίες επισκέψεις.
- Προσφέρει ειδικευμένη τεχνική βοήθεια για την ίδρυση Πρακτορείων Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης και για την διασύνδεσή τους στο δίκτυο, προωθεί αποκεντρωμένες ισότιμες συνεργασίες μεταξύ τοπικών οικονομιών που μετατρέπονται σε παραγωγικά προγράμματα κοινού συμφέροντος, σε μικτές εταιρείες, σε εμπορικές και τεχνολογικές ανταλλαγές και σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες κατάρτισης υπαλλήλων και επιχειρηματιών.
- Εντοπίζει τις σημαντικότερες μεθόδους για την ανθρώπινη ανάπτυξη και τις διαδίδει στις χώρες όπου εκτελούνται τα Προγράμματα. Σε συνεργασία με τους εθνικούς επιστημονικούς θεσμούς κινητοποιεί την τεχνική υποστήριξη των δημιουργών για τη μεταφορά των καινοτομιών στα ενδιαφερόμενα κράτη, δια μέσου μηχανισμών συνεργασίας Νοτος-Νότος και Βορράς-Νότος.
- Προσφέρει ειδικευμένη τεχνική βοήθεια στο πεδίο των πολιτικών και των πρακτικών της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης και του κοινωνικού κράτους, με ιδιαίτερη προσοχή στις τοπικές υπηρεσίες και στα άτομα που βρίσκονται σε δύσκολη κατάσταση, στηρίζει τις κυβερνήσεις που ενδιαφέρονται να προωθήσουν πολιτικές για το ξεπέραςμα ιδρυμάτων και θεσμών απομόνωσης και διαχωρισμού.
- Προωθεί τις διασυνδέσεις μεταξύ πανεπιστημίων του Βορρά και του Νότου και τη συμμετοχή τους στις ανανεωτικές πρακτικές διεθνούς συνεργασίας για την ανθρώπινη ανάπτυξη, οργανώνει και πραγματοποιεί σεμινάρια πανεπιστημιακής κατάρτισης, ενημερωτικά σεμινάρια για τους χρήστες των Προγραμμάτων, καθώς και ερευνητικές δραστηριότητες για συγκέντρωση και διάδοση των επιστημονικών εμπειριών ποιότητας.

Η ART ΚΑΙ ΟΙ ΔΩΡΗΤΕΣ

Το Hub for innovative Partnerships του UNDP Γενεύης, μέσω συγκεκριμένου Πιστωτικού Αποθέματος, προωθεί μια νέα πολύπλευρη δράση, που συνεπάγεται την πλήρη συμμετοχή των δωρητών στην εντόπιση, διατύπωση, εκτέλεση και αξιολόγηση των επεμβάσεων.

Το Hub είναι στην διάθεση των εθνικών κυβερνήσεων που αποφασίζουν να στηρίξουν, με στενή συνεργασία των περιφερειακών και τοπικών διοικήσεων, το στρατηγικό ρόλο των Ηνωμένων Εθνών, που προσφέρουν τη δυνατότητα να συνεργαστούν σε διαφορετικές πολιτισμικά και ιστορικά χώρες, με τη συνεισφορά των τοπικών κοινοτήτων και των κοινωνικών φορέων, για μία πιο καθολική, ειρηνική, ισότιμη και αλληλέγγυη ανθρώπινη ανάπτυξη.

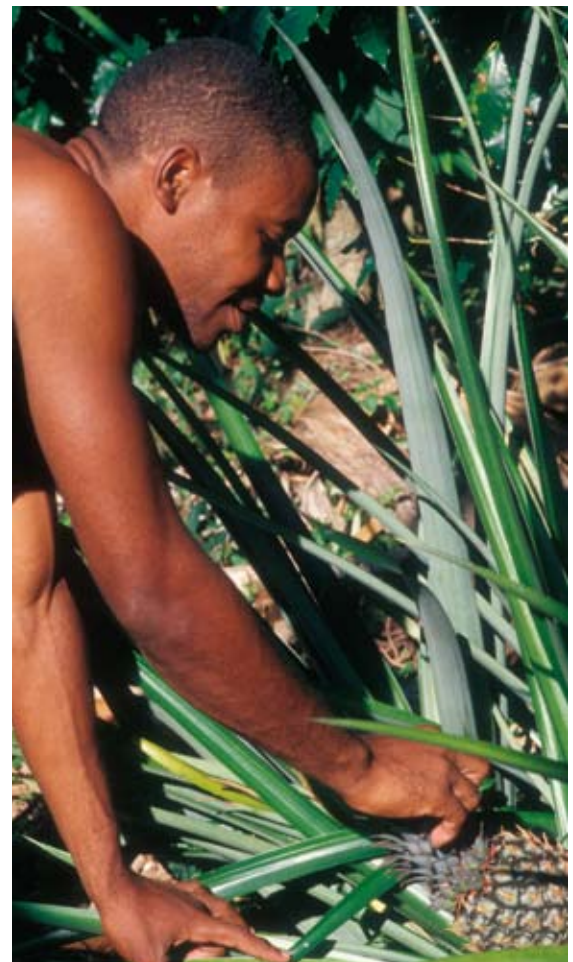
Οι συγκεκριμένοι ενεργοί τρόποι εξάσκησης πολυπλευρικότητας των δωρητών είναι: οι Συμβουλευτικές Επιτροπές, η από κοινού οργάνωση ειδικευμένων αποστολών στις χώρες, οι συμβουλές για την επιλογή του διεθνούς προσωπικού, η υιοθέτηση συντονισμένων μηχανισμών ελέγχου και αξιολόγησης, η οργάνωση συσκέψεων με πληροφορικό σκοπό σε εθνικό και διεθνές επίπεδο κ.α. προσυμφωνημένα θέματα.

Το Hub μπορεί να καθορίσει ειδικές συμφωνίες για μεμονωμένες επεμβάσεις ή πολυετείς συμφωνίες-πλαίσιο για την υποστήριξη μιας είτε περισσότερων επεμβάσεων ανά χώρα, με διάφορα Προγράμματα και Πρακτωρεία των Ηνωμένων Εθνών και με τις εθνικές Κυβερνήσεις των δωρητών κρατών. Οι συμφωνίες αυτές μπορούν να προβλέψουν την συστηματική συμμετοχή των τοπικών διοικήσεων στην αποκεντρωτική συνεργασία και επίσης την σταθερή συμμετοχή αρτιότατων επιστημονικών ιδρυμάτων, πανεπιστημίων και άλλων φορέων της χώρας.

Το Hub καθορίζει επίσης συμφωνίες συνεργασίας με τις περιφερικές και τοπικές διοικήσεις για να πραγματοποιήσει δραστηριότητες αποκεντρωτικής συνεργασίας στα πλαίσια των Προγραμμάτων-πλαίσιο και διεθνείς θεματικές πρωτοβουλίες δια μέσου αρτιότατων επιστημονικών ιδρυμάτων της επικράτειάς τους. Και στην περίπτωση αυτή, οι συμφωνίες προβλέπουν ένα ενεργό ρόλο των τοπικών διοικήσεων στα πλαίσια της πρωτοβουλίας ART.

«Αιτώ από κάθε υπό ανάπτυξη χώρα να υιοθετήσει και να εφαρμόσει μια ευρεία εθνική στρατηγική για την ανάπτυξη, αρκετά φιλόδοξη ώστε να εκπληρώσει τους Στόχους της Χιλιετίας για την Ανάπτυξη για το έτος 2015. Επίσης αιτώ την κινητοποίηση όλων των πόρων για την προώθηση αυτής της στρατηγικής. Ταυτόχρονα, αιτώ από κάθε αναπτυσσόμενη χώρα να υποστηρίξει αυτές της στρατηγικές αυξάνοντας την ποσότητα των πόρων που χορηγούνται για την ανάπτυξη και για τη μείωση του χρέους, καταβάλλοντας όλες τις δυνάμεις της ώστε να εγγυηθούν ισότιμες ευκαιρίες στο παγκόσμιο εμπόριο»

Διακήρυξη του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών 2005

Η ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ART

ΕΠΑΦΉΣ

Για να δημιουργήσετε σχέσεις με την ART International μπορείτε να έρθετε σε επαφή με το:

Hub for innovative Partnership του γραφείου UNDP Γενεύης

Το UNDP ίδρυσε στην έδρα του στην Γενεύη το Hub for Innovative Partnerships για να προωθήσει νέες ισότιμες συνεργασίες για την υποστήριξη των διαδικασιών της τοπικής ανάπτυξης και διακυβερνητικότητας στις διάφορες χώρες. Το Hub, που είναι υπεύθυνο για λογαριασμό του UNDP του διεθνούς συντονισμού προγραμμάτων και δραστηριοτήτων της Πρωτοβουλίας ART, εξαρτάται από το Γραφείο για την Κινητοποίηση Πόρων και Στρατηγικών Προγραμμάτων (BRSP) της Νέας Υόρκης και ενεργεί ως στήριγμα των Γραφείων της UNDP στις χώρες. Στο πλαίσιο του Hub ενεργεί επίσης και η World Assembly CityAgainst Poverty (WACAP).

- Christophe Nuttall Διευθυντής της Hub Innovative Partnerships
christophe.nuttall@undp.org
- Giovanni Camilleri Συντονιστής ART International
giovanni.camilleri@undp.org
- Mohand Cherifi Συντονιστής WACAP
mohand.cherifi@undp.org

Επιστημονική Επιτροπή ART συνεργασίας για την ανθρώπινη ανάπτυξη

Η Επιστημονική Επιτροπή ART συνεργασίας για την ανθρώπινη ανάπτυξη προωθεί τα Προγράμματα-πλαίσιο στις χώρες και διαδίδει την κουλτούρα της ανθρώπινης ανάπτυξης και τον εκσυγχρονισμό σε διεθνές επίπεδο. Η Επιστημονική Επιτροπή είναι σε επαφή με κέντρα έρευνας και κατάρτισης των Ηνωμένων Εθνών και των χωρών, και με ένα διεθνές δίκτυο παγκόσμιων προσωπικοτήτων της επιστήμης, του πολιτισμού και της διεθνούς συνεργασίας.

- Gustavo Lopez Ospina, Συντονιστής της Επιστημονικής Επιτροπής
cs.art@unops.org
- Luciano Carrino Εκτελεστικός Εκπρόσωπος της Επιστημονικής Επιτροπής
art.sc@undp.org

Μάρτιος 2008